

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi 08.11.2017 tarihinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ve 2016 yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı ile Sayıştay raporları görüşüldü.

Bakanımız Sayın Bülent Tüfenkci, bakanlığının 2018 yılı bütçesine ilişkin sunumunu yaptı.

Sayın Bakanımızın sunuş metni

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Yüce milletimizi temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ve siz saygıdeğer komisyon üyesi milletvekillerimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın 2018 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı kapsamında Bakanlık faaliyetleri ve hedefleri hakkında Plan ve Bütçe Komisyonumuzu bilgilendiriyor olmaktan memnuniyet duyuyorum.

HIZLI ve KOLAY TİCARETİN GÜVEN KAPISIYIZ

Hedefimiz olan **Ülkemizi dünyanın Hızlı ve Kolay Ticaretin Güven Kapısı haline getirmek üzere;**

- Yasal ticareti mümkün olduğunca kolaylaştırmak,
- Yasa dışı ticareti en modern yaklaşımlarla engellemek,
- İç ve dış ticarete yenilikçi anlayışlar ortaya koyarak sektörel büyümenin önünü açmak;
- Esnafı ve kooperatifleri rekabetçi bir yapıya kavuşturmak;
- Piyasa gözetimi ve denetimini etkin bir şekilde yaparak tüketicinin haklarını korumak;
- Kayıt dışılığını en aza indirmek,

- Şeffaf bir yapıya ulaşmak ve
- Elektronik ortamın ayrıcalıklarından en üst düzeyde yararlanmak üzere çalışmalarımız kararlılıkla sürdürüyoruz.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, çağın gereklerini yerine getiren güçlü bir kurumsal yapıya sahiptir.

Bu yapıyla birlikte son yıllarda hayata geçirdiğimiz yasal düzenlemeler şöyledir:

- Türk Ticaret Kanunu,
- **Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun,**
- **Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun,**
- **Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu** ve
- **Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun.**
- **Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile Gümrük Kanunu'nu** ihtiyaçlara göre yeniledik.

Bu temel yasal düzenlemelerin ışığında hükümetimizin e-Devlet hizmet anlayışının gereği olarak, ticaret dünyamızın ve vatandaşlarımızın iş ve işlemlerini hızlı ve güvenli yürütebilmek amacıyla,

- Merkezi Sicil Kayıt Sistemi,
- Hal Kayıt Sistemi,
- Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi,
- Tüketici Bilgi Sistemi ve
- Kooperatif Bilgi Sistemi gibi uygulamaları gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Modern, entegre, izlenebilir ve sürdürülebilir yönetim anlayışıyla, gelişmiş bilişim sistemlerimizi son teknolojiyi takip ederek güncelleme ve geliştirme çalışmalarımız devam etmektedir.

Tüm bu faaliyetler ticari mahremiyet gözetilerek, bilişim güvenliği esasları çerçevesinde yürütülmektedir.

GÜMRÜKLER

Gümrükler piyasalara erişimde hayati bir rol üstleniyor.

Gümrükler, yerel ticaretin uluslararası ticarete açıldığı kapılardır.

- **2016 yılında 66 bin 780 firma ihracat işlemi, 70 bin 568 firma ise ithalat işlemi gerçekleştirdi.**
- **2016'da Toplam dış ticaret hacmimiz 341 milyar Dolar oldu.**
- **2017 yılı Ocak-Ekim döneminde, 72 bin 298 firma ihracat işlemi gerçekleştirdi;**
- **77 bin 290 firma ithalat işlemi gerçekleştirdi.**
- **2017 Ocak-Ekim döneminde; toplam dış ticaret hacmimiz 319 milyar Dolar oldu.**
- 2002 yılında 209 ülkeye ihracat yaparken **son bir yıl içerisinde bu rakam 220 ülkeye ulaştık.**
- 2002 yılında 1 milyar doların üzerinde ihracat yaptığımız ürün sayımız 9 iken **son bir yıl içerisinde 1 milyar dolar üzerinde ihracat yaptığımız ürün sayısı 33 oldu.**
- 2002 yılında 1 milyar doların üzerinde ihracat yaptığımız ülke sayısı 8 iken **son bir yıl içerisinde 1 milyar dolar üzerinde ihracat yaptığımız ülke sayısı 32 oldu.**
- 2002 yılında 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan 5 şehrimiz bulunmakta iken **son bir yıl içerisinde 1 milyar dolar üzerinde ihracat yapan şehir sayısı 22 oldu.**

Türkiye'nin artan ihraç ve genişleyen pazar çeşitliliği ekonomik dayanıklılığını arttırdığı gibi uluslararası rekabet gücünü de büyütülmektedir.

2017 yılı Ocak – Eylül aylarını kapsayan dönemde Gümrük İdarelerince toplam 81 milyar 277 milyon TL vergi tahsil edilmiştir.

Bu dönemde Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin tüm Vergi Gelirleri içindeki payı %21,09 olmuştur.

GÜMRÜK KAPILARIMIZI YENİLİYORUZ

Dış ticaretimizin yoğun olduğu, ihtiyaç duyulan yerlerde yeni gümrük kapıları açarken, mevcut kapılarımızı yeniliyoruz.

KARA KAPILARI MASTER PLANI HAZIRLIYORUZ

Bu kapsamda;

Sarp Gümrük Kapısı'nın Gürcistan ile artan ticaret ve yolcu trafiğini karşılamakta yetersiz kalması nedeniyle yeniden inşa edilerek ihtiyacı karşılar hale getirilmesi amacıyla inşaat çalışmalarına başlanmıştır.

Kapıköy Gümrük Kapısı'nın daha modern şartlarda hizmet vermeye başlamasını teminen inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Hamzabeyli Gümrük Kapısı'nda, teknik altyapı ile gümrük işlemlerinin daha hızlı yapılabilmesi amacıyla inşaat çalışmaları başlamıştır.

Habur Gümrük Kapısı'nın Tek Durak Sistemine uygun olarak yeniden yapılandırılması kapsamında proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Gürbulak Gümrük Kapısı'nda kullanılmakta olan tesislerin, sahaya komşu bazı taşınmazların da dahil edilmesiyle büyütülerek yeniden inşası amaçlanmaktadır. Bu kapsamda proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Kapıkule Gümrük Kapısı'nda, gidiş ve geliş bölümlerinin birbirinden bağımsız olacağı ve bagaj X-Ray kurulacağı Yolcu Salonu inşaat çalışmaları tamamlanmış olup, hizmete alınacaktır.

Karkamış Gümrük Kapısı'nın “A Sınıfı” ilan edilmesi üzerine **yoğunluğun azaltılması ve bölgenin güvenlik riskleri sebebiyle kapı yenilenerek inşaat tamamlanmıştır.**

İpsala, Dereköy ve Pazarkule Gümrük Kapılarının yeniden inşasına yönelik proje çalışmaları devam etmektedir.

Batman ve Giresun Gümrük Müdürlüğü hizmet binaları yapım işi tamamlanma aşamasındadır.

Fırat ve Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ile Doğubeyazıt Gümrük Müdürlüğü hizmet binası yapım işi devam etmektedir.

Habur Gümrük Kapısı (Silopi)'de 230 adet lojman yapımına ilişkin inşaat çalışmaları tamamlanma aşamasındadır.

GÜMRÜKLERİMİZDE TAMAMLANAN UYGULAMALAR

TEK PENCERE

İthalat ve ihracat işlemlerinde **21 kurum ve kuruluşla** Tek Pencere Sistemine geçilmiştir.

118 belge Tek Pencere Sistemi üzerinden işlem görmektedir.

- **BİLGE programı ile Gümrük Beyannamelerinde Tescil ve Onay İşlemlerini Birleştirdik.**
- **Gümrük Beyannamesinin Her Aşamasında Beyan Sahibini Bilgilendirdik**

“**Yükümlü Geri Bildirim Sistemi**”, ithalat-ihracat işlemi yapan firmalara ve temsilcilerine gümrük işlemlerinin durumunun anlık olarak e-posta ile bildirilmesini sağlayan sistemdir.

- **İhracat İşlemlerinde E-Fatura Uygulamasını Başlattık**
- **Hızlı Kargo Taşımacılığını Karayoluna Açtık**

İnsanımızın girişimcilik ruhunu bürokratik işlemler, evraklar arasında boğmamak adına “Hızlı Kargo” uygulamasının oldukça önemli olduğunu görmekteyiz.

Bu uygulama ile yapılan ticari işlemlerde İHRAÇ edilen mal ve hizmetin İthalata oranı 4 kat fazladır.

Bakanlık faaliyetlerimizi milletimizin GİRİŞİMCİLİK RUHUNU teşvik eden bir anlayışla sürdürmeye devam ediyoruz.

➤ **İzin ve Belgelerde Kağıtsız Ortama Geçtik**

“Nihai Kullanım İzinleri”, “Dahilde İşleme İzinleri”, “Geçici İthalat İzinleri” ve “Gümrük Kontrolü Altında İşleme İzinleri” Tek Pencere Sistemi kapsamına alınmıştır.

➤ **Taşıt Onay Belgesinin ve Belgeye İlişkin İşlemlerin Elektronik Ortama Aktarılması:**

Sistem 27 Nisan 2016 tarihinden itibaren taşıt onay belgesi vermeye yetkili tüm gümrük idarelerinde uygulamaya geçirilmiştir.

Bugüne kadar 27 bin 781 adet belge elektronik ortamda verilmiştir.

➤ **Gurbetçi Vatandaşlarımız ve Turistlerin Araçları için Önceden Beyan Verilmesini Sağladık**

➤ **Uluslararası Ticari Taşımalara Kolaylıklar Getirdik**

- *TIR Ön Beyan Uygulaması* 25 Nisan 2017’de;
- *Karayolunda Transit Rejiminde Ön Beyan Uygulaması* 25 Nisan 2017 tarihinde başladı.

➤ **Transit İşlemlerini Kolaylaştırdık ve İzlenebilirliğini Artırdık**

➤ **Yatların Elektronik Ortamda Takibini Sağladık.**

GÜMRÜKLERİMİZDE DEVAM EDEN PROJELER

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsünü Yaygınlaştırıyoruz

14’ü taşımacı, 21’i kamu kurumu olmak üzere yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi 179 firma bulunmaktadır.

- 2017 yılının ilk altı ayında yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmalarca yaklaşık olarak 30,3 milyar USD değerinde ithalat;
- 19,2 milyar USD değerinde ihracat işlemi gerçekleştirilmiştir.
- Bu değerler ihracatımızın %24,8'ine,
- ithalatımızın %28'ine tekabül etmektedir.

Konteyner ve Liman Takip Sistemini Hayata Geçiriyoruz

Elektronik Ortamda Gerçekleştirilen Gümrük İşlemlerinin Sayısını Artırıyoruz

➤ *Transfer Bildirim Formlarının Elektronik Ortama Aktarılması* son aşamasındadır

➤ *Teminat Mektuplarının Elektronik Olarak Teyidinin ve Takibinin Yapılması* Teminat Mektubu Durum Sorgulama Sisteminin kullanımına ilişkin uygulama usul ve esasları 2015/19 sayılı Genelgemiz ile belirlenmiştir.

➤ *Posta Gönderilerinin Elektronik Gümrük Beyanı*

➤ *Özel Fatura Gümrük İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yapılabilmesi*

Kara Hudut Kapılarında Anlık Veri Değişimi kapsamında, sistemi Gürcistan ile işlevsel hale getirdik.

Gümrük Alacaklarını Elektronik Ortamda Takip Ediyoruz

Uluslararası Ticari Taşımaları Basitleştiriyoruz

e-TIR Pilot Projeleri Devam Ediyor

Kara yolu taşımacılığında dünyanın önde gelen ülkelerinden biriyiz

İki aşamalı olarak öngörülen e-TIR Pilot Projesi'nin birinci aşaması 2015 yılı Kasım ayı ile 2016 yılı Ağustos ayı arasında,

İkinci aşaması ise 2016 yılının Eylül ayı ile 2017 yılı Şubat ayı arasında tamamlanmıştır.

Bakanlık olarak Gümrük Eşya Takip ve Analitik Performans Programını (GET-APP) başlattık.

Program eş zamanlı olarak tüm gümrüklerde 2 Kasım 2017 itibariyle devreye alınmıştır.

Kamu Laboratuvarlarında Mükerrer Analizlerin Önlenmesi Çalışmalarını Sürdürüyoruz

Laboratuvarlarımızda tek uygulamayı getiriyoruz.

Tek numune alınacak, bütün tahliller bu numune üzerinden yapılacak.

Tüm Paydaş Kamu Kurumlarımızla Verilerimizi Paylaşıyoruz

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Ekim 2017 itibarıyla bir tanesi çok taraflı olmak üzere toplam 66 adet Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması imzalandı.

Bunlardan 55 Anlaşma yürürlüğe girmiş olup, diğer 11 Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli prosedür devam etmektedir.

Çok taraflı platformlarda üretilen ve ülkemizin taraf olduğu yaklaşık 30 temel uluslararası sözleşme takip edilmektedir.

GÜMRÜKLERİMİZDE YENİ PROJELER

Sayın Başkan,

Değerli Üyeler;

- Yeni Nesil Gümrükleri inşa Ediyoruz
- Limanlarda Bürokrasiyi Azaltıyoruz

- Yetkilendirilmiş Yüklümlü Sistemini KOBİ'lere Açıyoruz KOBİ'leri ihracata özendirip kolaylaştırıyoruz.
- **Piyasa Gözetimi ve Denetimini Tek Pencere Sistemi ile Entegre Ediyoruz**
- Tebligatları Elektronik Ortamda Yapıyoruz
- **Risk Yönetiminde Yeni Bir Anlayışa Geçiyoruz**

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE

Gümrük kapılarımızda kaçakçılıkla mücadelede dünyada geliştirilen en son teknolojiye sahip cihaz ve sistemleri kullanıyor,

Gümrük kontrollerinde etkin ve hızlı işlem yapılmasına özellikle önem veriyoruz.

Bu amaca yönelik olarak, araç ve konteyner tarama sistemleri başta olmak üzere, sayılarını arttırdığımız teknik cihazlarla kaçakçılıkla mücadele kapasitemizi daha da güçlendirdik.

Ülkemizi her türlü risk ve tehditlerden korumak amacıyla **Suriye, Irak ve İran'a açılan gümrük kapılarımıza, yüksek çözünürlüklü kapalı devre kamera sistemleri ve yüz tanıma sistemleri kurarak, bu kapılarımızdaki teknik tedbirleri en üst seviyeye çıkardık.**

Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri, kara kapılarımızın tamamına, limanlarımızın ise önemli bir bölümüne yerleştirilmiştir.

Araç ve Konteyner Tarama Sistemi sayımız 59'a ulaşmıştır.

Yine tüm kara kapılarımızda ve birçok limanımızda yerli üretim **Radyasyon İzleme Sistemleri bulunmaktadır.**

Olası radyoaktif veya nükleer madde alarmları hem limanlarımızdan, hem kara kapılarımızdan hem de Komuta Kontrol Merkezinden takip edilmektedir.

20 gümrük kapısında Plaka Tanıma Sisteminin kurulumlarını tamamladık.

Tren (X-Ray) Tarama Sistemleri ile demiryolu sınırlarımızda daha etkin bir gümrük kontrol ve denetim mekanizması oluşturuyoruz.

İlk olarak Van'da Kapıköy Demiryolu Sınır Kapısına kurduğumuz bu sistemi, **bu yıl**, Avrupa ülkelerine gidip gelen trenlerin de kontrolü amacıyla yoğun bir hat olan **Kapıkule Demiryolu Sınır Kapısına da kuruyoruz.**

Bakanlık Merkezindeki, Komuta Kontrol Merkezimizden gümrüklü yer ve sahalardaki kameraları ve yüz tanıma sistemlerini 7/24 izliyor,

Ülkemizden transit geçen araçları, hava sahamızda seyreden uçakları ve karasularımızda seyir halindeki gemileri de an be an takip ediyoruz.

İnsan kaynağımızın nitelik olarak geliştirilip, güçlendirilmesine de büyük önem veriyoruz.

2017 yılı Ekim ayı sonu itibariyle kaçakçılık olaylarına ilişkin bazı rakamları paylaşacak olursak;

- 845 milyon TL değerinde uyuşturucu madde,
- 459 milyon TL değerinde araç,
- 109 milyon TL değerinde tütün-alkol,
- 78 milyon TL değerinde tekstil,
- 118 milyon TL değerinde gıda, ele geçirilmiştir.

İnsan kaynağımıza, teknik ve idari kapasitemize yaptığımız tüm bu yatırımların karşılığını, kaçakçılığın önlenmesinde önemli başarılar elde ederek alıyoruz.

Örneğin;

- 2013 yılında ele geçirilen kaçak eşyanın değeri 1 milyar 88 milyon 837 bin TL iken,
- bu rakam 2016 yılında yüzde %142 artışla 2 milyar 632 milyon 986 bin TL ye yükselmiştir.

Gerek yerli üreticiyi korumak gerekse vergi kaybını önlemek amacıyla çay kaçakçılığına karşı da kararlı mücadelemizi sürdürüyoruz;

2016 yılının aynı döneminde el konulan kaçak çay miktarı, bir önceki yıla kıyasla %21 artarak 124 ton olmuştur.

AKARYAKIT KAÇAKÇILIĞI ile Mücadele Bakanlığımız Koordinasyonunda Devam Ediyoruz

2017 yılı ilk 9 ayında Bakanlığımızca 939 adet akaryakıt istasyonunda ulusal marker ölçümleri yapılmış ve ödeme kaydedici cihazların kontrolü gerçekleştirilmiştir.

2017 yılı Eylül ayı sonu itibariyle yapılan denetimlerde 5 bin 172 ton kaçak akaryakıt ürünü yakalaması gerçekleştirilmiş;

Bayi, dağıtıcı, rafineri, madeni yağ, ihrakiye, ve depolama lisansları kapsamında toplam 233 milyon 172 bin TL idari para cezası uygulanmıştır.

Ödeme kaydedici cihazların kontrolü neticesinde 2 milyon 429 bin TL tutarında ceza kesilmiştir.

Diğer taraftan, LPG piyasasında faaliyette bulunan rafinerici, dağıtıcı ve depolama lisanslarına kayıtlı LPG dolum ve depolama tesisleri ile sınır kapılarından geçen LPG tüplerine yönelik denetimler de sürdürülmektedir.

Akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele konusunda oluşturulan özel ekibin etkin ve yoğun çalışmalarıyla, **2017 yılında 1 milyar 176 milyon TL tutarında usulsüzlük ortaya çıkarılmıştır.**

2017 yılında 1 milyar 15 milyon TL tutarında vergi ve cezai işlem uygulanmıştır.

Akaryakıt Kaçakçılığı Bilgi Sistemi (AKBİS) veri tabanını hazırladık ve tüm mücadeleci birimlerin kullanımına sunduk.

Geleceğimiz Olan Gençlerimizi Hedef Alan, Terör Örgütlerine Finansman Sağlayan Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ile Mücadeleye Büyük Önem Veriyoruz

Yeni üretilen uyuşturucular da dahil olmak üzere, narkotik maddelerin tespitine yönelik geliştirilen teknolojiler titizlikle takip edilmektedir.

Bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2017 yılında uyuşturucu ve ara kimyasal yakalamalarında miktar bazında yaklaşık 10 katlık bir artış gerçekleştirilmiştir.

KÖPEK EĞİTİM MERKEZİ Sayesinde Dedektör Köpek Kapasitemizi Her Geçen Gün Artırıyoruz

Kara kapıları, deniz ve hava limanları olmak üzere 44 idaremizde toplam 131 adet dedektör köpek görev yapmaktadır.

Göçmen Kaçakçılığı ile Mücadelemiz Devam Ediyor

Birimlerimiz tarafından 2017 Eylül ayı itibarıyla 902 kaçak göçmen yakalanmıştır.

İstihbarat Bilgi Sistemi (İBS)

Bu yıl İstihbarat Bilgi Sistemi Programını kullanmaya başladık:

TASFİYELİK HALE GELEN EŞYAYI ÜLKE EKONOMİSİNE KAZANDIRIYORUZ

2016 yılında 346 milyon 146 bin 165 TL'lik eşyanın tasfiyesi gerçekleştirilmiştir.

- 2016 yılının Ocak-Ekim döneminde 269.8 milyon TL'lik eşya tasfiye edilmiş iken;

- 2017 yılının aynı döneminde 279.1 milyon TL'lik eşya tasfiye edilmiştir.

2016 yılında 1.3 milyon TL, 2017 Ekim ayı itibariyle ise 4,8 milyon TL değerinde eşya insani yardım, sosyal sorumluluk ve eğitime katkı projelerinde kullanılmak üzere ilgili **kamu kurumlarına bedelsiz olarak tahsis edilmiştir.**

İnsan ve Çevre Sağlığına Zararlı Eşyayı İmha Ediyoruz

Yenilikçi Uygulamalarla Döner Sermaye Gelirlerini Artırdık

2016 yılında Hazineye yapılan katkı toplam 176,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir

E-İhale Uygulamasını Geliştirdik

Tasfiye Yönetim Projesi ile Tüm Tasfiye İşlemlerini Elektronik Ortama Aktarıyoruz

Lojistik Ticaret Merkezleri Çalışmaları Devam Ediyor

Dünyadaki en iyi uygulamalar incelenmiş

Türkiye'deki mevcut durum analizi yapılmış,

Ülkemize özgü bir model oluşturulması çalışmaları yürütülmektedir.

Antrepolarda Modern Uygulamalarla Denetimleri Etkinleştirdik

Akaryakıt Antrepolarına Sayaç Takılması

Petrol ve akaryakıt olarak tanımlanan dökme eşyanın, akaryakıt antreposu veya tanklara alınması ile buralardan çıkışında kullanılan ana giriş ve çıkış boru hatlarına sayaç sisteminin kurulması zorunluluğu getirdik

23 Şubat 2017 tarihli Sayaç İşlemleri Tebliği yayınlanmıştır.

Akaryakıt boru hatlarına takılacak sayaçlar sayesinde akaryakıt cinsi eşyanın tahliye esnasında ürün miktarı ile ana giriş veya çıkış boru hattından geçen akaryakıt miktarı tespit edilecektir.

68 akaryakıt antreposundan 59'u sayaç sistemine geçmiştir

21 LPG tesisinin ise 11 inde sayaç sistemi kurulum çalışmaları tamamlanmış, Diğer tesislerde kurulum çalışmalarına devam edilmektedir.

TİCARET

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak, esnaf ve sanatkârlara, gerçek ve tüzel kişi tacirlere ve kooperatiflere yönelik hizmetlerle ilgili paydaşlarımızla işbirliği içerisinde politikalar belirleyerek uyguluyoruz.

Tüketicilerimizin korunmasına yönelik politikalarımız ile ülkemiz nüfusunun tamamının, ekonomik çıkarlarını, haklarını, satın aldıkları mal ve hizmetlerle ilgili güvenliğini ve sağlığını korumaya yönelik faaliyetlerde bulunuyoruz.

Bu kapsamda;

TİCARİ HAYATIN GELİŞTİRİLMESİ VE YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA ÇEŞİTLİ DÜZENLEMELER YAPTIK

- *Ticari Hayatın Önemli Ödeme Araçlarından Biri Olan Çeke Güveni Artırdık*
- *Tacir ve Esnafımızın Finansmana Erişimini Kolaylaştırdık*

Rehinli Taşınır Sicili 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla faaliyete alınmıştır.

Bu sicil, Bakanlığımızın yetkilendirmesi ile Türkiye Noterler Birliği tarafından tutulmakta ve işletilmektedir.

Rehinli Taşınır Sicili'ne tescil edilen 6.572 rehin sözleşmesi karşılığında ticari aktörlere 103 milyar Türk Lirası, 9,1 milyar Dolar ile 1,7 milyar Avro finansman imkânı sağlanmıştır.

Uygulamada en fazla makine ve teçizat grubunun teminat olarak kabul edildiği, bunları sırasıyla alacaklar ile ticari plaka ve hatların izlediği görülmektedir.

Bu rehinler karşılığında 2,8 milyar TL finansman imkânı sağlanmıştır.

MERSİS İLE şirket kuruluşu ve diğer ticaret sicil işlemlerini çok daha kolay ve güvenli hale getirdik

MERSİS TÜRKİYE'NİN 4 VERİ TABANINDAN BİRİDİR.

Gerçek ve tüzel kişi tacirlerle ilgili kamu kurumlarının ihtiyacı olan bilgiler tek noktadan sunulmaktadır.

Önümüzdeki dönemde serbest meslek erbabı, meslek örgütleri, dernek, vakıf, sendikalar, odalar, birlikler ve bunların üst kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları gibi diğer gerçek ve tüzel kişileri kapsayacak şekilde ülke düzeyindeki tüm ekonomik birimler MERSİS'e dâhil edilecektir.

Böylece kamu kurumlarının tacirler dışındaki tüm ekonomik birimler ve tüzel kişilerle ilgili ihtiyacı olan bilgiler de tek noktadan sunulacaktır.

SEBZE VE MEYVE TİCARETİNDE ZAYİ ORANLARININ DÜŞÜRÜLMESİ VE KAYIT DIŞILIKLA MÜCADELEDE ÖNEMLİ AŞAMALAR KAYDETTİK

HAL KAYIT SİSTEMİYLE Sebze ve Meyve Ticaretimizde İzlenebilirliği Sağladık.

%70'leri Aşan Kayıt Dışılık Oranını %48'e Düşürdük

Sebze ve meyvelerin yaklaşık %20 ila 25'inin pazarlama aşamasında zayi olduğu bilinmektedir.

Hatta ürüne göre bu zayi oranı %40'lara da varabilmektedir.

Perakende satış fiyatlarıyla bu zayıatın milli ekonomimize kaybı 15 Milyar TL'yi bulmaktadır.

Söz konusu oranın makul seviyelere çekebilmek amacıyla;

- **Sebze ve Meyve Ticaretindeki Lojistik Faaliyetlere İlişkin Zorunlu Standartları Belirledik.**
- **Artık Ürünlerimiz Standartlara Uygun Ambalajlar İçinde Standartlara Uygun Araçlarla Taşınacak**
- **Piyanın bu standart uygulamalara adaptasyonu için de 2019 yılı başına kadar bir geçiş süresi öngörülmüştür**

KAMUOYUNDA HAL KANUNU OLARAK BİLİNER 5957 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASIYLA İLGİLİ CALIŞMALARIMIZDA DA SON AŞAMAYA GELDİK.

Bu Değişikliklerin Başında Toptancı Hallerimizin Kuruluşu Ve İşletilmesinde Yapacağımız Değişiklikler Gelmektedir

Üretici Örgütlerimizin Piyasada Daha Aktif Rol Almalarını Sağlayacağız

Üreticilerden tüketicilere tedarik zincirinin kısaltılarak tüketicilerin uygun fiyatlı mal temin edebilmesini sağlayıcı düzenlemeler yapılacaktır.

LİSANSLI DEPOCULUK SİSTEMİNİ GELİŞTİRİYORUZ, DEPOLAMA KAPASİTESİNİ ARTTIRIYORUZ

2017 Yılıının İlk 10 Ayında Bir Önceki Yıla Göre

- **Faaliyetteki Lisanslı Depo İşletmesi Sayısında %123,**
- **Lisanslı Depo Kapasitesinde İse %108'lik Artış Sağladık**

KURU ÜZÜM, ANTEP FISTIĞI ile KURU KAYISI ürünlerinin de en kısa sürede lisanslı depolarda muhafaza edilmesini sağlayacağız.

LİSANSLI DEPOCULUĞUN GELİŞİMİNE YÖNELİK MEVCUT TEŞVİKLERE EK OLARAK YENİ TEŞVİKLERİ HAYATA GEÇİRDİK

Ürün sahiplerinin depo kira ücretinin yarısını devletçe ödemekteyiz. Mudilerin lisanslı depolara ödediği depolama ücretinin yarısının devletçe karşılanması uygulamasına devam etmekteyiz.

Bugüne kadar devlet tarafından toplam 22,7 milyon TL kira desteği ödemesi gerçekleştirilmiştir.

LİSANSLI DEPO YATIRIMLARINI ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI ARASINA DAHİL ETTİK

12 şirketin 121 Milyon TL'lik yatırımı desteklenmiştir.

Yaptığımız değişiklik sonrasında **6 adet şirketin de 90 Milyon TL'lik yatırımına destek sağlanmıştır.**

ELEKTRONİK ÜRÜN SENEDİ REHİNİ KARŞILIĞI KULLANILAN KREDİLERİN FAİZİNİN YARISI DEVLETÇE KARŞILANMAKTADIR

LİSANSLI DEPO YATIRIMLARINA YÖNELİK FAİZ İNDİRİM ORANLARINI ARTIRDIK

- Yatırım dönemi faiz indirim oranının %50'den %75'e,
- işletme dönemi faiz indirim oranını %25'den %50'ye,
- kredi üst limitini ise 5 Milyon TL'den 10 Milyon TL'ye yükselttik.

Sistemin Gelişimine Yönelik Ek Teşvikler de Sağlayacağız

Ürün İhtisas Borsasını Bu Yıl Sonuna Kadar Kuruyoruz

Yönetmelik 10 Ağustos 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

ELEKTRONİK TİCARETİN HUKUKİ ALTYAPISINI OLUŞTURDUK

Elektronik ticarete güvenlik ve hizmet kalitesi standartlarının yükseltilmesi ve e-ticaret sitelerinin güvenilirliğinin tesis edilmesi amacıyla “**Elektronik Ticarete Güven Damgası Hakkında Tebliğ**” 6 Haziran 2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tebliğ uyarınca, Bakanlığımızca yetkilendirilen güven damgası sağlayıcı (GDS) tarafından internet sitelerine güven damgası tahsis edilecektir.

Güven damgasını internet sitesinde gören vatandaşlarımız e-ticaret sitesinin belirli güvenlik ve hizmet kalitesi standartlarını yerine getirdiğini, güvenilir bir otorite tarafından denetlendiğini bilecek ve alışveriş yaparken kendini güvende hissedecektir.

Yılsonuna kadar sürecin tamamlanmasını ve sistemin işler hale getirilmesini planlamaktayız.

“Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi ve Bildirim Yükümlülükleri Hakkında Tebliğ” 11 Ağustos 2017’de yürürlüğe girdi.

Tebliğ kapsamında, elektronik ticaret yapan işletmeler, faaliyetlerine başlamadan önce Elektronik Ticaret Bilgi Sistemine (ETBİS) kayıt olacak;

faaliyette buldukları internet sitesi, mobil site veya mobil uygulamaları Bakanlığımıza bildirecektir.

Bu işletmeler Bakanlığımız internet adresinden yayımlanacak ve vatandaşlarımızın bu ortamdan bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Ticari Elektronik İleti Şikâyet Sistemi’ni (TİSS) oluşturduk.

Sistem üzerinden 349.207 şikayet başvurusu yapılmıştır.

PERAKENDE TİCARET FAALİYETLERİNE YÖNELİK İKİNCİL DÜZENLEMELERİ HAYATA GEÇİRDİK

Perakende Bilgi Sistemi (PERBİS) kurulacaktır.

Böylece işyeri açılış, faaliyet ve kapanış süreçleri TEK KAPI üzerinden sonuçlandırılacaktır.

İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağını yayımlanmak üzere Başbakanlığa sevk ettik.

Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağını hazırladık ve kamuoyu görüşüne açtık.

Fuar, Sergi, Panayır ve Tanıtım Günlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik Taslağı da en kısa sürede kamuoyu görüşüne açılacaktır.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında çıkarılması öngörülen 24 adet uygulama yönetmeliğinin tamamı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

TÜKETİCİ HAKEM HEYETLERİMİZE, tüketiciler tarafından yoğun bir şekilde başvuru yapılmaktadır.

Tüketicilerin, tüketici hakem heyetlerine e-Devlet kapısı üzerinden doğrudan başvuru yapmalarına imkan sağladık.

Tüketiciler artık şikayetlerini elektronik ortamda hızlı ve kolay bir şekilde hakem heyetlerine iletebilmektedirler.

Tüketici Hakem Heyetlerini Yeniden Yapılandırıyoruz

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetlerimizi Tüketicilerimize Güven Verecek Şekilde Yürütüyoruz

2011 yılı Haziran ayından bu yana Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün gruplarında **toplam 7 milyon 225 bin 385 adet ürünü denetledik.**

2011 yılında sorumluluğumuzdaki ürünlerde güvensizlik oranı %38,6 iken 2016 yılı itibariyle bu rakam %2'ye gerilemiştir.

Ürünleri güvensiz bulunan üretici ve ithalatçılara **6 milyon 69 bin TL idari para cezası uyguladık.**

İTHALATTA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜRÜN GÜVENLİĞİ DENETİMLERİNDE İRİS İLE BAŞLATILAN UYGULAMALARA BAŞARIYLA DEVAM EDİYORUZ

Kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını ve bürokratik işlemleri azaltmayı amaçlayan **GTB-İRİS PROJEMİZ 2017 YILINDA “E-TR ÖDÜLÜ”NÜ “KAMUDAN İŞ DÜNYASINA E-HİZMETLER” KATEGORİSİNDE ALMAYA HAK KAZANMIŞTIR.**

TÜKETİCİ BİLGİ SİSTEMİ (TÜBİS) İLE TÜKETİCİLERİMİZ ÇOK DAHA HIZLI SONUÇ ALIYOR

Yeni TÜBİS ile tüketiciler elektronik ortamda e-Devlet Kapısı üzerinden 7/24 daha kolay bir şekilde başvurularını doğrudan ilgili tüketici hakem heyetlerine yapabilmektedirler.

Buna ilave olarak tüketici hakem heyetlerine yaptıkları başvuruların tüm süreçlerini de TÜBİS üzerinden takip edebilmektedirler.

Yenilenen sistem sayesinde tüketici hakem heyetlerinin karar alma süreleri de kısalmıştır.

ESNAF VE SANATKÂRLARIMIZ

Bakanlık olarak, Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemine (ESBİS) kayıtlı **1 milyon 699 bin 739 esnaf ve sanatkâr ile 3 bin 26 esnaf ve sanatkârlar odası, 13 mesleki federasyon, 82 esnaf ve sanatkârlar odaları birliği ve (TESK)** olmak üzere meslek kuruluşlarına yönelik hizmet vermekteyiz.

1- “Esnaf ve Sanatkârlarımızın 2023 Vizyonu” Temasıyla Esnaf ve Sanatkârlarımızın Sorunlarını ve Çözüm Yollarını Kapsayan Yeni Bir Strateji Belgesi ve Eylem Planı Hazırlıyoruz

Bu çerçevede yürütülen çalışmalarımızı kısa sürede tamamlayarak 2018 yılının ilk çeyreğinde “Esnaf ve Sanatkarlar Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nı (ESSEP) uygulamaya koyacağız.

2- Esnaf ve Sanatkârların Vergi ve Sosyal Güvenliğe İlişkin Sorunlarını Çözdük, Finansman İhtiyaçlarının Karşılanmasını Sağladık

- esnaf ve sanatkârımızın kamuya ve meslek kuruluşlarına olan borçları yeniden yapılandırılmıştır.

- esnaf ve sanatkârlarımıza malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinde 5 puanlık indirim sağlayacak Hazine teşviki getirilmiştir.

- %15 oranında uygulanan Sosyal Güvenlik Destek Primi, yapılan düzenlemeyle tamamen uygulamadan kaldırılmıştır.

- Esnaf ve sanatkârlarımız ile tacirlerimiz ticari araçlarını ÖTV muafiyetiyle yenileyebileceklerdir.

3- Esnaf ve Sanatkârlar İçin Yeni Destek Türlerini Hayata Geçirdik

Kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar ile yeni iş kuran girişimci ustalara faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır.

Genç girişimcilere sıfır faizli 100.000-TL üst limitli kredi uygulamaları başlatılmıştır.

4- Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi ile Esnaf ve Sanatkârın Hayatını Kolaylaştırdık

5- Esnaf ve Sanatkârlar Şûraları ve Türkiye Esnaf Buluşmaları ile Esnaf ve Sanatkârlarımız ile Süreklilik İçerisinde Bir Araya Geliyoruz

8 Kasım 2016 tarihinde yine Cumhurbaşkanımız **Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN**'ın teşrifleriyle **5. Esnaf ve Sanatkarlar Şurası yapılmıştır.**

6- Esnaf ve Sanatkârlar Özelinde Yürütülen Sektör Analizleri Projesinde Dört Sektörün Analiz Çalışmaları Tamamlandı, Dört Sektörle İlgili Çalışmalarımız Devam Ediyor

7- ESNAF AHİLİK SANDIĞINI KURDUK

8- Esnaf ve Sanatkârlara Yönelik Pazarlama ve Markalaşma Projesini Hayata Geçirdik

KOOPERATİFLERE YÖNELİK HİZMETLERİMİZ

Bakanlığımızca, bugün sayıları 53 bine ulaşan kooperatif ve onların yedi milyondan fazla ortağına yönelik önemli hizmetler sunulmaktadır.

- **2002 sonunda 402 kooperatif kredi kullanılabılırken, bugün itibariyle bu sayı 898'e yükselmiştir.**
- Yine, 2002 yılı sonu itibariyle 63 bin esnaf ve sanatkâr kredi kullanabilmiş iken, 31 Ekim 2017 itibariyle yaklaşık 450 bin esnaf ve sanatkâra kredi kullanırılmıştır.
- **2017 yılının ilk on ayında kullanılan kredi miktarı 9 milyar 727 milyon 490 bin 162 lira olarak gerçekleşmiştir.**
- Toplam kredi hacmi ise 31 Ekim 2017 itibari ile 22,2 milyar TL'ye ulaşarak rekor kırmıştır.
- Böylece 2002 yılında 154 milyon olan toplam kredi hacminde 130 kattan daha fazla artış sağlanmış olup, kredi kullanan ortak sayısı da 14 yılın sonunda yaklaşık 7 katına çıkmıştır.

➤ **2002-2017 döneminde toplam 1 milyon 570 bin esnaf ve sanatkârimiz kooperatif kefaleti ile kredi kullanmıştır.**

2002 YILINDAN BUYANA ESNAF VE SANATKÂRIMIZA KULLANDIRILANDAN TOPLAM KREDİ MİKTARI İSE 67 MİLYAR TL'YE ULAŞMIŞTIR.

Kredi Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla Halkbankasından esnaf ve sanatkârlara faiz indirimli krediler kullanılması amacıyla **2002-2017 döneminde mali bütçeye toplam 6 milyar 188 milyon TL'lik ödenek konulmuştur.**

Kredi kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullanılan Hazine destekli kredilerde; 2002 yılında 5 bin TL olan kredi üst limitleri;

- İşletme kredileri için 200 bin TL,
- Yatırım kredileri için 500 bin TL'ye,
- Kredi faizleri ise; Yine aynı dönemde % 47'den % 4-5'e kadar düşürülerek kredi maliyetlerinde çok önemli iyileştirmeler yapılmıştır.

Bakanlar Kurulunun aldığı Karar uyarınca 2015 yılında ilk kez uygulamasına başlanılan SIFIR FAİZLİ KREDİ kullanılması kapsamında 31 Ekim 2017 itibariyle;

49 BİN 494 ESNAF VE SANATKÂRA TOPLAM 1 MİLYAR 380 MİLYON TL FAİZSİZ KREDİ KULLANDIRILMIŞTIR.

Kooperatif takibindeki borcu bulunan ortak esnaf ve sanatkârimizin borçlarına ödeme kolaylığı sağlanmıştır.

Bu kapsamda, 2017 yılında 24 bin esnaf ve sanatkârimizin kooperatif takibindeki **293 milyon liralık gecikmiş borcu yeniden yapılandırılmıştır**

Kooperatifler bu nedenle 124 milyon liralık gecikme cezası alacağından vazgeçmişlerdir.

- Kooperatifleri ekonominin önemli unsurlarından biri haline getirmeye yönelik olarak hukuki altyapıda önemli değişiklikler yaptık
- **Kooperatiflerin Kuruluş İşlemlerini Kolaylaştırdık**
- Tarım Satış Kooperatiflerinde Yeni Bir Dönem Başlattık
- **Kooperatif Bilgi Sistemini (KOOPBİS) Sektörün Hizmetine Sunduk ve İhtiyaçlar Doğrultusunda Geliştiriyoruz**
- **Kooperatifler Hakkında Bilgi ve Farkındalığın Artırılması İçin Proje ve Destek Modelleri Geliştirdik:**

2012 yılından buyana 76 adet “Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi” kurulmuştur.

- **Yeni Tür Kooperatifleri Hayata Geçiriyoruz**

KAPANIŞ

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın 2018 Mali Yılı Bütçesi **1 milyar 238 milyon 558 bin TL'dir.**

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın 2018 Yılı Bütçe Tasarısının değerli katkılarınızla en iyi şekilde olacağına inanıyorum.

Bütçenin ve yapılan çalışmaların ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Bütçemiz üzerinde çalışan tüm mesai arkadaşlarıma ve ilgili kurumların çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Yüce milletimizi temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ve siz saygıdeğer komisyon üyesi milletvekillerimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.